

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlaproda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Elfogadási parancs!

A 0989 B2749 vagy a 0529 W2294 esetleg a 0307 K4007 szám
százejegyek felkutatandók és elfogandók

Az Estilap szerkesztősége 500 lejt illet mindegyikért

Petrescu Commen válasza Apponyinak

Románia baráti kezét nyújt szomszédainak

— Az Estilap eredeti távirata —

Genéből jelentik: A Népszövetség harmadik főbizottságában befejezték a lefegyverzés vitáját. A vita folyamán elhangzott javaslatok összhangba hozására tizenkét tagu albizottságot választottak, amelynek tagjai a magyar, holland, angol, francia, spanyol, olasz, dán, japán, cseh, lengyel, belga és csillei delegátusok.

A délelőtti ülésen Petrescu Commen román dele-

gátus Apponyi gróf felszólalására válaszolva újból kijelentette, hogy Románia kész bármely szomszédjának kezét nyújtani.

Jonhauz francia delegátus sürgette a komoly lefegyverzést.

Budapesti tudósítónk távirata szerint az egyik magyar lap tudósítója felkereste Colban igazgatót, a genji kisebbségi hivatal vezetőjét.

Colban igazgató elmondotta, hogy a Népszövetség tanácsa az erdélyi telepések ügyéből nem akart jogi esetet csinálni, hanem az elintézés barátságos módozatát választotta.

Ezután hosszasan fejtegette a román álláspont jogosságát és hangsúlyozta, hogy a gyakorlatban minden telepésnek tíz-tizenkét holdnyi birtoka maradt, ami a megélhetésre teljesen elegendő.

tárcáját megtöltötték cigaretával és miután megígértették vele, hogy jobban vigyáz magára, elbocsátották a rendőrség épületéből.

Erősen havazik a Kárpátokban

Bukarestből jelenti a Rador: Hivatalos jelentések szerint a Kárpátokban napok óta havazik. Sok helyen 20 centiméter magasan áll a hó. A havazás különben Dorna és Magura környékén erős. Félő, hogy a beállott nagy hideg következtében az egész gyümölcsstermés elpusztul.

A bolgár szobranje tagjai Budapesten

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tegnap délután Budapestre érkezett a bolgár parlamenti képviselőknek egy nagyobb csoportja a szobranje alelnökének vezetésével. A képviselőkhez a különböző bolgár társadalmi és gazdasági szervezetek reprezentánsai is csatlakoztak. A bolgár küldöttség luxus-hajón érkezett Budapestre és a Petőfi-téri hajóállomásnál ünnepélyes fogadtatást rendeztek tiszteltükre. A magyar kormány nevében Schandl Károly államtitkár fogadta a küldöttséget, akiket hosszabb beszédben üdvözölt és rámutatott a bolgár-magyar gazdasági kapcsolat megerősödésének szükségességére.

Ujabb forradalmi jelenségek Szófiában

— Az Estilap eredeti távirata —

Szófiából jelentik: Bulgária belpolitikai életében újból teljes erővel jelentkeznek a lázas tünetek. A földalatti mozgalom erősebb, mint valaha. Szófia utcáin tegnap óriási plakátokon szóltatták fel a lakosságot, hogy fegyverkezzenek és

fegyverrel távolítsák el a kormányt. A felszólítás kormánykörökben óriási izgalmat keltett, a rendőrség lázasan nyomoz a plakátok terjesztői után. Szófia utcáin erős rendőri és katonai őrzések cirkálnak. Számos letartóztatás történt.

A Semmitőszék szabadlábra helyezte az elítélt szocialista újságíróit

Sajtóperben a hadbíróság nem illetékes

Bukarestből jelenti a Rador: A Semmitőszék ma tárgyalta Petrescu ügyvédnek, az ismert szocialista újságírónak sajtóperét. A Semmitőszék megváltoztatta a hadbíróság ítéletét, amely egy évi fogházra ítélte Petrescu ügyvédet, s elrendelte azonnal szabadlábra helyezését. Az ügyet pedig a polgári bírósághoz utalta, mivel a hadbíróság sajtóperben nem illetékes.

A villamos elé vetette magát egy szercimében csalódott fiatalember

Dánik a Szent László templom előtt

Ma reggel negyed kilenckor riadalom támadt a kispiac-téren. A pánikot Körözszi László 31 éves állás nélküli suket-néma suszter idézte elő, aki a már mozgásban lévő „D” villamos elé vetette magát. A Szent László templom előtt a forgalmas téren a többi villamoskocsikra várakozó ember-

rek ijedt kiáltozására Szabó Sándor kocsivezetőnek sikerült az utolsó pillanatban a kocsit lefékezni.

Csakhamar hatalmas tömeg verődött össze. Mindenki a megmenekült ember közelébe igyekezett frakodni. A szerencsétlenül hamar kiderült, hogy nem tud beszélni. Előke-

ült a rendőrszem is, aki a halálrasztant fiatallembert bevitte az őrszobába.

Starak kapitány papírt, ceruzát adott az öngyilkosjelöltnek, aki hozzáfogott valómása leírásához. A kuszált sorokból megállapítható, hogy Körözszi barátnője elhagyta és miután a szomszédok azóta folyton gunyolták, végső elkeseredésében szánta magát az öngyilkosságra.

A csalódott fiatallemberrrel a rendőrtisztek nehezen megértették, hogy egy csalfa nő miatt nem igen érdemes feláldozni az életet, meg is vendégtették némi harapnivalóval, a

A református püspökválasztás

A szalontai papválasztást megerősítette az egyházkerületi bíróság

A Királyhágó melléki református egyházkerület, amelyhez a nagyváradai református egyházkerület is tartozik, tegnap ejtette meg Szatmáron a püspök- és főgondnokválasztást, illetve tegnap bontotta fel az erre kiküldött bizottság a zárt levelekben beérkezett szavazatokat. A szavazatok összeszámlálása után megállapították, hogy a püspökválasztásnál Sulyok István nagyváradai esperes, a főgondnokválasztásnál Domahidy Elemér kapta a legtöbb szavazatot.

Egyébként a szavazatok a püspökválasztásnál ekként oszlottak meg: Sulyok Ist-

ván 134, Szabolcska Mihály 63, Bél György veresújvárosi esperes 1, Bede László máramaroszi esperes 1. A főgondnokválasztásnál: Domahidy Elemér 193, Csaba Adorján volt szatmári főispán 3, gróf Tisza Kálmán 1, Telegdy József 1.

Ugyancsak tegnap ült össze Szatmáron az egyházkerületi közigazgatási bíróság is, amely foglalkozott a Dohi Árpád szalontai lelkész megválasztása ellen beadott felebbezéssel. A kerületi bíróság a felebbezést elvetette, s Dohi Árpád megválasztását jogerőre emelte.

Atlantic mozgó
4, 6 és 9¹/₄ órákor

Apolló mozgó
3, 5, 7 és 9 órákor

Exclusiv sláger!

Ma, szombaton

Exclusiv sláger!

TROJA

Monumentális film 2 részben, 11 felvonásban

1925. szeptember 19—21-ig I. rész

Szép Heléna elrablása

1925. szeptember 22—24-ig II. rész

Troja pusztulása

A főszerepekben: HANNA RALPH, ALBERT STEINRÜCK, VLADIMIR GAIDAROV, CARL DE VOGT, ALBERT BASSERMANN, CARLO ALDINI

HIREK

* **Bolgár irredenta mozgalom Dobrudzsában.** Bukarestből jelenti a Rador: A konstanzi hatóságok Dobrudzsában bolgár irredenta mozgalomnak jöttek a nyomára. A letartóztatások folyamatban vannak.

* **Szaporodik a Banca Nationala jegybankforgalma.** Bukarestből jelenti a Rador: A Banca Nationala jelentése szerint a legutóbbi hét bankjegyforgalma 20 milliárd 1553 millió leire rugott. Az előző héttel szemben 165 millió lei szaporulatot mutat.

* **Vérszegénység, sápadtság, bőrküritések és furunkulusok** esetén a rég bevált természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a „Ferenc József”-viz époly kellemesen, mint biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 10

* **Bukarest polgármestere** Párisban. Bukarestből jelenti a Rador: Constantinescu bukaresti polgármester ma Párisba utazott a polgármesterek nemzetközi kongresszusára. A polgármester egyben tárgyalni fog ottani pénzemberekkel a fővárosnak adandó kölcsön ügyében.

* **Hirtelen halál.** Tegnap délből telefonon jelentették a központi ügyeletes tisztviselőnek, hogy a Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 29. szám alatt lakó Baranyai Lehelné hirtelen összeesett és anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna meghalt. A rendőrvizsgálat a halál közvetlen okául szívszélhűdést állapított meg. Az ötven évnél idősebb ur-asszony nemrégiben igen előkelő szerepet játszott. Biharvármegye társadalmi életében. Mélyen sujtott családja és kiterjedt előkelő Szenrokonsága gyászolja.

Premier Ambra kölnivíz csak Angyal Drogériában kapható.

* **Éjszaka a sürgőnyhordó!** (Levél.) Tisztelt Szerkesztő ur. Mult éjjel egy óra után borzasztó csöngetésre riadt a házam népe. A szobalány rémült arccal sietett hozzánk, mi baj történhetett, hiszen éjjeleken sohse szoktak csöngetni. A szomszédoknál is felgyúlt a villany a szokotlan csilingelésre. Végre is a lány kiment a folyosó ajtajához, mely a lakást elzárja. Az ablakon át már integgett a sürgőnyhordó: távirati Jézusmária, rémüldözött a lány, valami baj történhetett. Hát a sürgőny — nem nekünk szolt, persze, hogy nem, sőt nevem legeslegteljesebből sem hasonlít a címzettre, a világon semmi közünk hozzá, nem is ismerjük. Csak éppen a ki való ember minket zavart fel, hogy megkérdezze, nem ide kell-e a táviratot kézbesítenie. Ezért csegette fel a házat. Szabad ennek megtörténnie? Tud erről a távirat főnöke? Gyönyörű állapot. Kiváló tiszteltet (aláírás.)

Oriási választék divatmellényekben CHIC-áruházban.

* **Ferde gerincű, rossz tartásu, gyenge, vérszegény gyermekek részére gyógytorna** dr. Kiss Zander intézetében Str. Printul Carol (Szilágyi Dezső)-utca 10.

Alkalmi áruházam, mely a Helman-keriben volt, most a Fekete Sas (Passage) Piacja Unirii bejáratánál

Világ-Áruház

néven megnyílt.

Eladásra kerül nagy tömegben: **Oszi és téli kabátkelme, costüm-szövetek, selymek és macrocenek, barchetek, flanelek, schiffonok, vásznak, legfinomabb minőségben, utolérhetetlenül leszállított olcsó árakon.**

1760

Nagy maradékvásár.

Barna Jenő.

* **A pénzügyi tanácsos hivatalában.** Benedek Aladár pénzügyi tanácsos tegnap érkezett vissza Bukarestből és magával hozta a 111.467 lei póthitel és a 272.894 lei rendkívüli hitel jóváhagyását.

Premier Ambra kölnivízét használja ma egész Páris.

* **Hackmayer uriszabó** üzletében az eredeti angol őszi szövet-különlegességek megérkeztek. Avram Jancu-u. 2.

* **Ági crém** szépít, fiatalít. 2

* **Vaskereskedelmi alkalmazzottak folyó hó 23-án szerdán** este 7 és fél órákor hivatalos helyiségükben (új Munkás-Otthon) Str. Vilson I. vasas szakmai értekezletet tartanak, amelyre minden vaskereskedelmi alkalmazott és tisztviselő megjelenését a tárgy fontosságára való tekintettel, feltétlenül elvárják.

Premier Ambra kölni a kölnivizek királya.

Harisnyák, keztyűk, fehérneműk szolid olcsó árban BLEIER divatházban Saspassage

* **Ne adjon ki ezeket egyszerűen, mikor minden ruházati textilárut, selymet, szőnyeget stb. a legolcsóbb készpénzárak mellett 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre vásárolhat meg a Hellas R.-T. cégnél, Str. Avram Jancu (v. Kossuth)-u. 14. Telefon 960. 2**

100 gram Premier Ambra kölni 20 lei.

* **Téli élet a Kargerben.** A Karger vendéglő egész télen nyitva lesz. Az elegáns étteremben négy külön terem áll a közönség rendelkezésére. Idei, saját termésű édes must kapható. Ebéd, vacsora abo-nama. Cigányzene. Minden este korhely-leves.

Ha egyszer használta a Premier Ambra kölnivízét, soha mászt nem használ.

Brodi: Rembrandt fejek Lei 150

Dorian filmszínház

Ma, szombaton
3, 5, 7 és 9 órákor

11 felvonásos műsor

Két sláger-film egy előadásban!

„Pénz és szív”

Dráma 6 felvonásban.

Rendezte: Rex Ingram

A főszerepben:

Rodolpho Valentino és Alice Terry

Ezen kívül:

Legyen a férjem

Vígjáték 5 felvonásban.

A főszerepben:

Viola Dana, a női Ö. Milton Sills, a Viharmadár főszereplője

Az előadások pontosan kezdődnek

Rendes helyárak!

* **Megérkezett a városi költségvetés módosítása.** Nagyvárad város ez évi költségvetésének módosítása ma érkezett le a belügyminisztériumból. A minisztérium 8.957.675 lej bevétellel szemben 8.547.000 lej kiadást engedélyez. Ebben a kiadási tételben bennfoglaltatik 2.541.509 lej fakitermelési költség, továbbá a tisztviselők részére engedélyezett 30 százalék, amely 1.954.486 lejt tesz ki. A váradai pénzügyi teknél fennálló tartozások rendezésére 1.310.000 lejt engedélyez a minisztérium.

SPORT

A holnapi váradai sportprogram

Nagyvárad vasárnapi labdarúgó sportja, bár nem nagy jelentőségű, de így is határozottan érdekesnek ígérkezik. Külön eseménynek ígérkezik az hogy a Törekvésnek az őszi bajnoki fordulóban ez lesz a debütje. Ellenfele az Egyetértés papirforma szerint igazán nem sok gondot adhat, de viszont nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy különösen a footballban legjobb szerepet a szerencse játsza. Ehhez járulhat még egy kevés indiszponáltság — és amire senki sem számít — a lila-fehérek csapata meglepetéssel kedveskedhetik, a nálánál jobb Törekvés munkáscsapatnak.

A mérkőzést pontban öt órakor a Sport-téren játsza le.

Károly trónörökös ünneplése Karlsbadban

Prágából jelentik: A prágai repülőkiállítás megnyitása után Károly román trónörökös néhány napi tartózkodásra Karlsbadba utazott, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták.

Strauss János centennáriuma

Bécsből jelentik: Az igazi bécsi valcerek megteremtőjének, sok gyönyörű régi operett szerzőjének, Strauss Jánosnak most következik el születésének századik évfordulója. Ezt ünnepli október 25-én az osztrák főváros lakossága. Az ünnepség nagyarányúnak ígérkezik és az osztrák kultuszminiszter felhívást intézett a lakossághoz, hogy fényes ünnepségeket áldozzanak a nagy zeneköltő emlékének. A bécsi színházak ez alkalomból felújítják Strauss Jánosnak legszebb operettjét: a Cigánybárót, a Börzse gért, a Királynécsipke kendőjét.

A zsidó arc

Egy érdekes bécsi portré-kiállítás

Bécsi tudósítónktól: A bécsi „Akademisches Gymnasium” folyosóin Paul Josef Diamant, az ismert bécsi műgyűjtő rendkívül érdekes tárlatot állított ki, egy képgalériát, amely rajzok, metszetek, festmények százaival egyes-egyedül a zsidó arcot illusztrálja.

A legérdekesebb az óriási tömegből: a bécsi Margulies-család őseit, aki a XVI. században elhagyta ősi hitét, a keresztiségben az Ottó Julius Konrad nevet vette fel, egyetemi tanár lett, majd élete végén Szalonikiba vonult, földijeit, a spanyol zsidók közé és viszsztatért az elhagyott zsidó hitre. A másik, Petrus de Pomis, szintén renegát zsidó, a pápák híres házi-orvosának atyja. Építész és festő volt, ő tervezte a gráci mauzoleumot is. Spanyol zsidó fej minden ízében és vonalában Michael Nostradamusé, akit Goethe is említett a „Faust”-ban és fiát, akit már lovagga ültettek. Egy újabb apostol: Paulus Zeidner von Bilerburg akit még I. Ferdinánd idejében keresztelt meg a gurki püspök. Császári orvos, a bécsi egyetem rektora volt. Kemény, fanatikus vonásai egy parasztvezérre emlékeztetnek.

A kiállítás legteljesebb, legjobb rendezett gyűjteményes csoportja Sabbataj Cevi, az álmessias körül koncentrálódik. Az egykorú és későbbi illusztrációk egész sora mutatja, milyen hatalmas hullámokat vert Európaszerte a hamis próféta vallásos mozgalma. Mellette megalkodott hívéé, a gázai Nátháné, akinek képét ez a körirat ékesíti: „Nathan, akit egyénemely hajósok Gázában láttak és lerajzoltak.” Ott van Spinoza Baruch is, az amszterdami filozófus, a geometriai módszerű bölcsélet atyja, Mendelssohn, a német szellemi felvilágosodás vezéralakja és Süß-Oppenheimer, akinek kalandos életéről most írt regényt

Furcht Wagner — a női portrék között sok nézője akad Lady Hamiltonnak, aki egy Budáról kívándorolt zsidó lánya volt, Rachelnek a nagy francia tragikának. A 19. századbeli Bécs legismertebb zsidó alakjainak biedermeieres csoportján túl külön áll a Henikstein-

család galériája, a nagypapa után az unoka: Benedek tábornagy hadsegédje és végül a Rothschild-ház portréinak sorozata.

Kevés kiállítás vetekedhetik Diamant tárlatával az ötlet eredetiségében, merészségében és teljességében. Századok mulhat-

tak el s a késő ivadékok tán már nem is sejtik, hogy zsidó vér csörgedez ereikben, de az ősök vonásai elevenen beszélnek s karrierek ragyogásán, tán az utódok türelmetlen gyűlöletén túl is halk mementóval emlékeztetnek arra, hogy Ábrahám törzséből vették.

Mosoiu miniszter nyilatkozata a Nagyváradai Estilapnak aktuális politikai kérdésekről, a kisebbségi politikáról és a kormány helyzetéről

Mosoiu Traján közmunkaügyi miniszter tegnap délután Nagyváradra érkezett. A miniszter érkezése után résztvett a Nagyváradai Leszámitoló bank igazgatósági ülésén, amely tudvalevőleg a minisztert tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén diszelnökévé választotta. Az igazgatósági ülés meleg ovációban részesítette új diszelnökét, aki hosszabb beszédben rámutatott a gazdasági élet fellendülésének felteteleire. Az igazgatósági ülés befejezése után a Nagyváradai Estilap munkatársa azzal a kéréssel fordult Mosoiu miniszterhez, hogy nyilatkozzék nagyváradai utjának célja felől.

A miniszter dr. Regman Miklós prefektus és Hodor Viktor közigazgatási vezérfelügyelő társaságában fogadta munkatársunkat.

Rendkívül barátságos volt és mosolyogva, jó magyaros kifejezéssel szökölt meg:

— Nyilatkozatot akar? No. Irja...

— Utazásomnak nincs politikai célja — mondotta a miniszter. — Hivatalos minőségben jöttem Váradra, az államépítészeti hivatalnál tartok vizsgálatot, no meg a Nagyváradai Leszámitolóbank diszelnökévé választott és ennek az ülésére jöttem le.

— Miniszter ur — kérdeztük — a mezőgazdasági kamarai választások eredménye és ezzel kapcsolatban az ellenzéki pártok erőre kapott propagandája nem befolyásolja a kormány helyzetét?

— Amennyiben kérdése arra az áramlatra vonatkozik — feleli a miniszter, — amelyet az ellenzéki pártok a mezőgazdasági kamarai választások nyomán a közvéleményben ki akartak váltani, nyugodtan mondhatom, hogy azoknak a kormány nem tulajdonít semmi jelentőséget. A kormány helyzete teljesen szilárd és a választások eredménye annál kevésbé befolyásolhatja helyzetét, mert hiszen azok tisztán gazdasági jellegűek voltak és a politikától teljesen távol állottak. A közvélemény igazi megnyilvánulása a megyei és községi választások alkalmával fog megjelenni, amelyek — ez nem kétséges — a kormány politikáját fogják igazolni.

— Mikor lesznek a választások? — vetették közbe.

— Nem tudom, a kormány még nem állapította meg a választások határidejét.

— Duca külügyminiszter genfi szereplése nyomán várható-e va-

lami változás a romániai kisebbségek helyzetében? — kérdeztük tovább.

— Hangsúlyozni kívánom — feleli Mosoiu miniszter — hogy ebben a kérdésben a kormány tagjainak felfogása teljesen egységes és pedig attól az elvtől vezéreltetve, hogy a kisebbségi problémát az abszolút igazságosság, jog és méltányosság szemüvegén keresztül kell nézni. E tekintetben az egész kormány teljesen szolidaris Duca külügyminiszterrel, akinek genfi felszólalása nyomán nagy sikerre volt és ennek a sikernek kedvező külpolitikai hatásait már is érezzük.

— Ugyancsak fényes eredményel végződtek Bratianu Vintila pénzügyminiszter külföldi tárgyalásai is — folytatja a miniszter. — A pénzügyminiszter a kincstári bonok kérdését teljesen rendezte és a Baldwin házzal, valamint az Interocéan társasággal szemben fennálló függő kérdések is teljesen kedvező mederbe jutottak. A

kincstári bonok kérdése kilencvenkilenc százalékban el van intézve. A pénzügyminiszter a francia, angol és amerikai kormányok képviselői rendkívül barátságosan fogadták s ezeknek a kormányoknak a felfogása előnyünkre változott meg országunkkal szemben.

— A genfi magyar delegáció vezetője Apponyi Albert gróf előtt Chamberlain angol külügyminiszter hangoztatta, hogy Románia a bánáti telepések ügyét a jog és méltányosság szerint a legloyalisabban rendezte és ezzel az elintézésével a Népszövetség nagyon meg van elégedve.

Mosoiu miniszter bucsuzól megismételte, hogy a külföld kedvező vélemény változásának eredményei rövidesen érezhetők lesznek idehaza is és a kormány mindaddig a helyén marad, míg missióját, mely az ország teljes konszolidációját célozza, be nem fejezi. m. e.

Két és félmillió lejbe kerül a váradai elemi iskolák és óvodák fentartása

Nétféle elemi iskola és kilenc óvoda van Nagyváradon

A tanfelügyelőség utasításának megfelelően a nagyváradai elemi iskolák igazgatói és az óvodák vezetői most terjesztették be az 1925—26 évi költségvetést. A beérkező adatokból megállapítható elsősorban, hogy Váradon összesen hét állami elemi iskola és kilenc óvoda működik. Egy-egy iskolának az évi költségvetése kö-

rülbelül 200 ezer lejt tesz ki, míg az óvodák kiadása megközelíti a 130 ezer lejt. Az összes iskolák és óvodák évi költségvetése tehát nem kevesebb, mint két és fél millió lej.

A városi tanács közlelbbi ülésén kíván foglalkozni a beérkezett költségvetések felülvizsgálásával, illetve jóváhagyásával.

Himenekültek az üldözők gyűrűjéből a százezesek

Hiába az elfogató parancs. Elnezzük a lázas hajszát az Estilap százejesei után, hogyne üldöznék őket, amikor 500—500 lejt tüztünk ki a betyár fejükre. Nézzük ahogyan kávéházban, a fizetésnél vendég is, főur is vizitálja a százezeset. A százezes, amiket az Estilap fején közlünk, szinte mindenki ismeri, hiszen az Estilap olyan hatalmas példányszámban van elterjedve, hogy szinte mondhatjuk, mindenkinek a kezében megfordul Váradon és Erdély távol vidékein.

Figyeljük, amint a piacon óvatosan vizsgálják a százezes bankó számozását és az Estilap egyik barátjával történt meg, hogy a bánffyhungyadi állomáson csaknem lemaardt a vonatról, olyan sokáig tartott, míg a pincér a visszaadásnál a százezesek számát kontrollálta.

Tegnap már a harmadik jelentkezőhöz volt szerencsénk, aki sajnálatunkra tévedésben volt. Egy

bajos fiatal lány jött a szerkesztőségbe. A szeme, szép szeme csillogott. Ropogós százezeset lobogtatott a kezében:

— Itt van egyik százevény — mondotta — elcsiptem. Nagy ica vagyok, elarusitónó. Kérem az ötszáz lajost.

Végre, végre! Örömet vettük át a dezertort, hogy a váltásdíjat kifizessék érte. Igen ám csak kis hiba volt. Kicsi hiba: egy szám. Mindössze egy számmal eltérés. Nem stimmel. Egy szám! Sajnálatunkra a kisasszony akármilyen szép és kedves, rossz csendörnek bizonyult. De már közeljár, — vigasztaltuk, — szorgalmasan üldözzé tovább, csak egy szám már a különbség.

És kérjük a tisztelt üldözőket, igyekezzenek, ne engedjék menekülni a százevényeket, másképp kénytelenek leszünk újabb százezeseket kibocsátani. Szerencsésbekt.

2500 leiert kész hencserek, legfinomabb kivitelben kaphatók Hermann kárpitosnál Sas-passzázs (v. Reisinger helyiség)

A Joint Arvagondozó váradi közgyűlése

A Joint Arvagondozó egyik vezető tagjától kapjuk az alábbi sorokat:

Szeptember hó 23-án lesz az Erdélyi Zsidó Arvagondozó váradi csoportjának közgyűlése és ezt követi az Erdélyben lévő többi csoportok delegátusainak nagygyűlése f. év október havának első felében. Kolozsvárt a helyi csoport vezetősége jobb szeretete volna a közgyűlés idejét valamely vasárnap délutánra kitűzni, azonban egyrészt az idő rövidsége másrészt a közbeeső zsidó ünnepek ezt lehetetlenné teszik.

Az ezidei közgyűlés fordulópontot jelent az Arvagondozó életében. Arról van ugyanis szó, hogy amerikai testvéreink, akik oly bőkezűen támogatták az Arvagondozót, ez év november havában beszüntetik az eddig folyósított szubvenciót, s ennek következtében az árvagondozás anyagi terheit, ha nem is teljes egészében, de legnagyobb részben a helyi csoportok kell, hogy magukra vállalják. Aki csak némileg is érdeklődött az Arvagondozó működése iránt, azt nem fogja meglepni a Jointnak visszavonulása. Már több mint egy esztendeje, hogy a Joint bécsi központja tervbe vett visszavonulását a kolozsvári központnak és ennek útján az egyes helyi csoportoknak bejelentette. De különben is tudott dolog, hogy a Jointnak kezdettől fogva az volt az intenciója, hogy csak addig támogatja az Erdélyi Zsidó Arvagondozót, amíg az annyira megerősödik, hogy saját erejére támaszkodva is meg tud felelni nemes hivatásának.

Az Erdélyi Zsidó Arvagondozó, amelynek működését immár az illetékes minisztérium is aprobálta, jelenleg mintegy 12 helyi csoportot foglal magában és ezeken keresztül kb. 100 árva fölött gyakorol felügyeletet. Az egyes csoportok nemcsak anyagi támogatásban részesítik az árvákat, hanem ami ennél fontosabb, patronosuk útján ellenőriztetik az árvák egyéni nevelését is. A nagyváradi helyi csoport

55 olyan árváról gondoskodik, akiknek ellátása teljesen független a már évtizedek óta meglévő két árvaháztól. Az árvák iskoláztatása, ipari pályák felé való terelése, iparosoknál való elhelyezése, a beteg árvák gyógykezelése, az arra rászoruló árváknak üdülő helyen való nyaraltatása, a kolozsvári zsidó iparos tanoncotthon létesítése, az egyes özvegyek egzisztenciájának fölsegítése és az özvegyeknek komoly gyakorlati munkára való serkentése, mind olyan feladat, amely jóval túllépi egy-egy árvaház keretét és csak egy országos szervezet keretében valósítható meg.

Az Arvagondozó munkája csak

úgy lehet teljes, ha az egész zsidó társadalom részt vesz az Arvagondozó támogatásában. A nagyközönségtől egyaránt kérünk anyagi és erkölcsi támogatást. Amikor anyagi támogatásról beszélünk, arra kérjük a zsidó közönséget, hogy lépjen be minél tömegesebben az Arvagondozó tagjainak sorába. Ma még az a helyzet, hogy nagyon sokan hiányzanak a tagnévsorból olyanok, akik anyagi és társadalmi helyzetüknél fogva első sorban kötelesek volnának a tagok sorába lépni. Ne várjon senki se meghívást és felhívást!

A ma reánk virradó ujesztendő új köteleességei elé állít!

Költözködés miatt mélyen leszállított árak!

Prima Loden kalap	— — —	190	lei
Ita	— — —	250	"
Pichler	— — —	250	"
Gyukits	— — —	500	"
Habig	— — —	550	"
3 drb prima kemény gallér	— — —	100	"
1 " puha gallér	— — —	19	"
1 " gummi kabát	— — —	180	"

Atmeneri kabátok nagyon olcsó árban

Hollós

Úri divat üzlet, Bulev. Regele Ferdinand 3

Társamtól való elválásom folytán a

Merkur Aruház megszűnik

Mostani helyiségemben csak november hó 1-ig maradhatok, minél fogva kénytelen vagyok

október 31-ig nagy tömeg harisnya, keztyű, sokni és rövidárukat

olcsó árban eladni

1500

Kérem raktáramat megtekinteni és az alkalmi árakról meggyőződést szerezni!

Berendezést egészben vagy darabonként eladom

Jakab Sam.

Bul. Regele Ferd. No 5.

Kérem a címre ügyelni.

* Orbán Sándor vivőmester testnevelő iskolájában a tananyag: vivás, svéd torna, szertorna és gyermekjáték. Nyitva: délelőtt fél 7—12-ig és délután fél 4—8-ig. Rimanóczy-utca 13.

Figyelem !!

Mindenki tudja, hogy a

Körösparti Áruház

alkalmi árukat vesz és alkalmi árban árusít. Olcsó árait senki utól nem érheti. :: Mielőtt bármily kabát-, kosztüm- és ruhaszövetet vásárolna, nézze meg a

Körösparti Áruház

most beérkezett óriási szövettömegét.

CREP DE CHIN SELYMEK minden létező színben eredeti gyári árban

Elutaztak a váradí román zarándokok a Szentföldre

Hírt adtunk már arról, hogy nagyváradról egy nagyobb román társaság készült a Szentföldre. A zarándok csapat, amelyben többek közt dr. Zsigmond Miklósné, dr. Andru Szevárné, dr. Lázár Livius és még több váradí román úr és hölgy vett részt, tegnap éjszaka indult el Nagyváradról. Innen Konstanzába utaztak, ahol hajóra szállnak. Konstantinápoly érintésével Jaffában fogják partraszállni, ahonnan Jeruzsálembe mennek. Bejárják Palesztina egyes részeit is, s látogatnak Kairóba is. A kiutazás közel három hetet vesz igénybe.

Egy váradí kávéház jubileuma

Ki tudja hányadikban festik frissen ragyogóra, hányadszor kapnak új színt barokk-cirádái, ő maga sem tudja, hogy vénül, nem látja ráncait a sminktől, csak virul és belebegyóg a váradí éjszakába. A Royalból van szó, amely most érkezik el megnyitásának huszonötödik évfordulójához. Egy kávéház életében nem kis idő huszonöt év, hiszen a kávéházi igények modernizálódtak, s ugyancsak lépést kellett tartania a korrallal, ha győzni akarta az iramot. Ezért aztán sokat módosult ez a kávéház az elmúlt idők során, s a régi eszmék emlékeit legfeljebb néhány márványasztal őrzi. A Royal kávéházat 1900 október 15-én este nyitották meg. Azon az estén, amelyen a váradí közszínház kapui is megnyitottak. Összeesik a két jubileum, s a Royal-kávéház mostani bérleti szövevénye keretében készülnek adózni a közeledő évfordulónak.

A Dreher-Haggenmacher Nagyváradí Sörgyár Rt. legújabb világos sör specialitása

ŐSZI SÖR
mindenütt kapható már.

VEGYILEG
tisztít, mos, vasal

BORGOS
vegültisztító

Bazár-épület. Színház mellett.

Zboray és Dr. Andriská

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANÓ

(33)

Egy téli éjszaka már elszédült a közönség a kávéházból. A huszárok asztalánál volt csak élet, de most az is valahogy pislogóban. Unatkozott a társaság, egyik jobbra ásitott, másik balra, Bura Karcsi is hiába próbálta, megtörténik, hogy a legszebb nótával sem lehet lelket verni az emberbe, ha pláne egy héten át az illető ember alig hunyja le a szemét. A tisztek nagyokat hallgatták és a forrált italok se tudták megszüntetni a depressziót.

Két óra tájt aztán nyílt az ajtó és betévedt

egy öreg önkéntes tüzoltó, Réztarajos csákója félrecsapva, bekecse zsebéből hetykén fityegett a csákány. Az atyafi disznótörőn volt valahol Élesden a cimboráival. A vonaton itták meg a Szent János áldását: nem csoda, ha szabályosan bedurrantott az öreg és nagyfene nótaszóval fordult be a Royalba. Ahogy azonban a tiszteket meglátta, odátámaszkodott az asztalukhoz, sebesen szuszogva kihúzta magát és szalutált. Persze hogy a tisztek ebben a pillanatban — mint valami kommandóra — felpattantak és feszesen tisztelegtek. Aztán Telegdy József főhadnagy a tüzoltóhoz lépett:

— Alázatosan jelentem vitéz ezredes úrnak, hat ember és egy kadét.

A szegény csövezető kapkodta a fejét, nem tudta, álmodik-e, vagy csoda történik vele s az erős hatás alatt pillanatra kijózanodott, elpudeálta magát:

— Kérem szépen a tiszturakat, ne tessék fiktóriázni a szegény emberrel.

— Ó, ó, vitéz öbester uram — ugráltak fel most már a tisztek — hogy képzel ilyet? Legyen szerencsénk! Marci, poharat az ezredes úrnak! Italt!

A tüzoltó, mit volt mit tenni, letelepedett a huszárok asztalához. Valami derengett még szegény kis elméjében, restelkedett egy darabig, szerény volt és tartózkodó. De Fanta kapitány már tüzes pohárköszöntőben ünnepelte, mint a maglái útközét héroszát és hadnagy tisztségében a haderő büszkeségét emlegette. A pezsgő ömlött, a nóta szólt, a kedves atyafi ült az asztalfőn, a feje le-lekódkadt és ivott és ivott, mint a gödény... Az órák vígan multak. Tószit tószit ért.

— Boldog vagyok — emelt poharat Baich báró — hogy ezredes úr megtisztelti szegény társaságunkat. Ebből az al-

kalomból felajánlok méltóságodnak ime száz koronát.

Éljen, éljen! A poharak megint zengve koccantak össze. A cigány tuszt húzott. És most felemelkedett csodálatos pózzal az elázott vendég. Öklét az asztalra támasztva, kidüllesztett mellel, recsegő, idegen hangon szónokolt:

— Meg vagyok veletek elégedve. Kapitány korom óta nem éreztem ilyen jól magamat.

Nagyváradon lesz a népkisebbségi újságírók kongresszusa

Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia hírlapírói Nagyváradon

November 8-án országos kongresszusra gyűlnek össze Nagyváradon Erdély és Bánát népkisebbségi újságírói. Ez a kongresszus nemcsak a kisebbségi sajtó megnyilatkozása lesz, hanem egyúttal alkalmat fog szolgáltatni arra, hogy a kisebbségi újságírók a többségi sajtó munkásaival is találkozzanak. Azok az ellentétek ugyanis, amelyek politikában és közéletben annyira elválasztják a tömegeket, sokszor feloldódnak a közös érdekekben, amelyet a béke és a konszolidáció munkái képviselnek. Románia újságírói is rájöttek erre a nemzetiségi és faji korlátokon is győzedelmeskedő kapcsolatokra. Ezért az Erdély és Bánát Kisebbségi Újságírók Szervezetének nagyváradí kongresszusa-

sán részt fognak venni a román újságírók szervezetei is, mintegy demonstrációjaként a sajtó közös feladatainak és magasabb hivatottságának. De bejelentették a kongresszuson való részvételüket Csehszlovákia és Jugoszlávia delegátusai is, ami a kongresszusnak nemzetközi jelentőséget fog adni.

A kongresszus előkészítésén már javában dolgoznak a nagyváradí újságírók és az illusztris vendégek tiszteletére november 7-én és 8-án irodalmi és művészeti előadásokat is fognak rendezni.

Legkésőbb ez időpontra esik a nagyváradí újságírók klubjának ünnepélyes felavatása is, amire a váradí újságírók Tatarescu kisebbségi minisztert is meginvítják.

Kilakoltatják Széchenyi püspök jogtanácsosát

Dr. Venter Istvánnak el kell költöznie a rezidenciából

Széchenyi Miklós gróf, nagyváradí római katolikus püspök elhalálozása természetesen maga után vonta az ő személyes híveinek távozását is. Az új püspök, Bjelik Imre apostoli kormányzó többek között dr. Venter István ügyvéd hivatalos relációt is megszüntette. Dr. Venter Széchenyi püspöknek jogi tanácsadója volt és szolgálatai fejében fizetés mellett természetbeni lakást és ellátást is élvezett a rezidencián. Bjelik püspök már a múlt év január elején beszüntette dr. Venter járandóságait és ugyanakkor fölkerlte őt arra, hogy az általa elfoglalt lakrészt bocsássa újból a püspökség rendelkezésére. Minthogy pedig az ügyvéd a lakásból kiköltözni nem volt hajlandó, a püspökség kilakoltatási pert indított ellene a nagyváradí járásbíró előtt.

Az immár másfél év óta tartó perben dr. Tripsó Sándor járásbíró már több tárgyalást

tartott. A tárgyalások során dr. Venter István azzal érvelt, hogy az elhalt püspök a természetbeni lakást egyszersmindenkorra ajánlotta fel neki, mert — ugymond — Venter annak idején olyan szolgálókat tett neki, amelyek fejében mindaddig ott lakhat a rezidencián, amíg Váradon tartózkodik. Széchenyi püspöknek erről az ígéretéről állítólag utódja is tudott, sőt Venter szerint Bjelik egyizben ki is jelentette, hogy a maga részéről is akceptálja az ügyvéd szerzett jogait. A legutóbbi tárgyaláson aztán kihallgatta a bíróság Bjelik Imre apostoli kormányzót is, aki ezt a kijelentését nem ismerte el, mire való tekintettel Tripsó járásbíró helyt adott a kilakoltatási keresetnek és arra kötelezte dr. Venter Istvánt, hogy lakását 15 napon belül ürítse ki.

Harisnyák PARKAS-ÁRUHÁZ
Nic. Iorga.

Nagyvárad legrégebbi szűcsés szőrme nagyáruházában Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Szőrmeáruk nagyválasztékban
Hosszu sil bunda 11.000 leitől

A szerkesztő üzenetei

Hítelesen. A Népszövetség alapját a versaillesi békeszerződést megelőző okmány képezi, amely Wilson tervezete szerint készült. 1920 őszén ült össze először a Népszövetség Genfben, a reformációról elnevezett teremben. Először évről-évre választanak, az egyes ülészakok tartamára. Az első elnök Camil Hymans (belga) volt; a második évben Mottát, a svájci szövetségtanács elnökét választották meg az elnöki tisztségre; harmadik elnök Van Karnebeck (hollandi), negyedik Edwards (délamerikai); ötödik De las Torrientes (délamerikai) és végül az idei elnök Dandurand (kanadai). — Az Északamerikai Egyesült Államok, Németország és Oroszország még nem tagjai a Népszövetségnek.

Kisebbségi. Az erdélyi szászok evangélikus (lutheránus) vallásúak; püspökük neve Friedrich Teutsch. A magyar evangélikusok püspöksége most van a szervezés stádiumában.

Szellemes. 1. Helyesen így kell írni (és mondani): fiziognómika és ez annyit jelent, mint: az egyén arckifejezéséből, orrvonásából jellemére, szellemi sajátosságára való következtetés elmélete. 2. Morus Tamás államregényének címe: „Utópia” e két görög szóból kombinálódott: Ou = nem; — és topos = hely. 3. Morus Tamás regénye megjelent magyarul több kiadásban. Legutóbb 1910-ben Kelen Ferenc tökéletes fordításában adta ki a Franklin Társulat.

Helyesírás. A legújabb szabály szírt nem írunk m-t akkor sem, ha m-t ejtünk a rákövetkező b miatt. Tehát: így írjuk: azonban, noha kiejtésben kétségtelenül azonban-t mondunk; továbbá: különben-t írunk és nem külömbent.

Határozott. Természetesen, nem akarjuk mindenáron lebeszélni a színésznői pályáról, de figyelmeztetjük, hogy csakis akkor válasz-sza azt, ha valóban tehetséget, rátermettséget érez magában.

K-y. Köszönjük szépen. Különösen igen helyesen látja be, hogy az emlékezések krónikása nem lehet tekintettel egyéni érzékenységekre. Egy város életének pár gyönyörű esztendejét iparkodik visszaidézni különös színeivel — emberein át. Lelkiismeretes gonddal ügyel, hogy senki egyéni tisztességét távolról se érintse, ez természetes, azonban nem lehet várni, hogy embereknek tömjenezzen, mert ezzel a munka célját tévesztené, a hamis színek bántóan ütnének át rajta. A személyi kultusz valaha a zsurnalisztika élesen vidéki eltévelyedése volt, káros eltévelyedése, minden nőt csodálatos tüccérré szentelt s minden kétlábu emlős zseni volt. Ennek az iskolának a kopott rekvizitumai ma már itt-ott bizonyos stereotip névsorok képeben kísértének csupán.

Az összes iskolákban szükséges

TANKÖNYVEK HASZNALT

és új állapotban, iskolaiszerek a legolcsóbb árban kaphatók

LANG JOZSEF utóda

könyvkereskedésében Bulevardul Regele Ferdinand No. 9.

DAYRAL & TAUBER LTD LONDON

Anglia legnagyobb divatszövet cég romániai vezérképvislete és főraktára:

Deutsch Posztóáruház Str. Av. Iancu (Kossuth-u.) 1.

Hatóságilag engedélyezett
végeladás!
a „Hófehérke” áruházba
Sas-palota Piața Unirii (Szt. László-tér) 4
Üzlet felosztás miatt!
az összes raktáron levő kötött, szövött és
rövidárú záros határidőn belül
minden áron kiárúsítanak
Üzlethelyiség kiadó. :: Berendezés eladó.

Színház

BÉRLETI FELHÍVÁS!

Mély tisztelettel jelentem Oradea-Mare város nagyrabecsült közönségének, hogy az 1925—26. évi színiévi 120 előadásra bérletet hirdetek, a mely bérlet folyó évi október hó első napjaiban veszi kezdetét. 60 A) és 60 B) bérletes előadás lesz.

Bérleti árak a következők:

Nagy páholy 60 esti előadásra 23.000 lei.

Rendes páholy 60 esti előadásra 17.000 lei.

Zsöllye 60 esti előadásra 4.500 lei.

Körszék 60 esti előadásra 3.500 lei.

Támlásszék 60 esti előadásra 2.300 lei.

A régi bérlet jogait folyó hó 26-ig, szombat déli 12 óráig tartom fenn.

Bérelni lehet Halmai Lajos titkárnál a színházi irodában a mai naptól kezdve mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig.

A bérleti összeg három részben is fizethető.

Mély tisztelettel:

Gróf László,

A Regina Mária Városi Színház igazgatója.

Tábla-ablaküvegek

asztalo-oknak és építészeknek nagyon olcsón szállítunk.

GYARI LERAKAT!
Kartelen kívüli árak!

FRATII KOMLOS TESTV.

Oradea-Mare—Nagyvárad
Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) 13 sz.

Telefon 372.

MOZI

— Rodolpho Valentinó és Alice Terry (A „Scaramuche” főszereplője) játszanak a „Pénz és szív” című 6 felvonásos film drámában, melyet Rex Ingram (az Apokalipszis négy lovasa) rendezője rendezett, kerül ma színre a Doran-filmszínházban. Ezenkívül színre kerül „Legyen a férjem” című 5 felvonásos vígjáték, melynek főszerepét Viola Dana, a női Ó és Milton Sills a „Viharmadár” főszereplője játsszák. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyáru. — Jön: „Cleo”, Pola Negrirel.

— Trója. A legszebb siker jegyében megy a „Trója” az Apolló mozgóban. Mesteri kezű rendezésében a német filmművészet jelesei a legszebbet, a legértékesebbet nyújtják külön-külön és együttesen. Az ókori görög történetnek Páris, Szép Heléna, Trójához fűződő eseményei korhűen vannak visszaadva, mindenki a legszebb, a legértékesebb hatást keltve. — Vladimir Gaidarow, Albert Steinhilck, Hanna Ralph, Edy Darclea, Albert Bassermann, Carl de Vogt, művésztük legjavát adják. Az első rész hét-főig megy.

Nógrádi József

angol és trancia uriszabó
Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 10. Kizárólag csak angol anyagból dolgozik.

1960

Játékok PARKAS-Áruházban

Nic. Iorga 5.

Női ruhaszövetek, kabátelmek, bélésszövetek nagy választékban LEITNER MARTON Rt-nél

Párisi
női divat
ujdonságaim
megtekintése
celjából kérem
szíves
látogatását

SZILÁGYI

Ferdinand király-ut 3. Sz.

Házhelyek eladók

Strada Fűzes-utca és Fácán-
soron. Rendkívül olcsó árak
és kedvező fizetési feltételek

1970

Ertekezhetni lopsálnál Str.
Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56

Iskolatársak

Farkas-Áruház
Nic. Iorga 3.

Fényképezési cikkek

Ozv. Petri Árpád

Legrégibb látszerész üzletében kap-
tók. — Stepper cukrászda mellett
1690 Bulevardul Regele Ferdinand

MEGNYILT ujdonnan a

Leikovits Herman

Rekord kalapgyártó

cipő, kalap, fehérnemű-üzlet

Str. Nic. Iorga (v. Zöldfa-utca)

Komlós-ház

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak

Revizori állás

A FEKELE SAS Rt. és
INDUSTRIA BANK Rt. ér-
dekeltségébe tartozó nyolc váll-
alatnál egy állandó

REVIZORI

állás szervezése határozatával
el, ennek betöltésére ezennel
pályázatot hirdetünk. Ajánlatok
a szakképzettség, eddigi működés,
személyi és családi adatai,
valamint a fizetési igények meg-
jelölésével folyó év október 1.
napjáig Dr. ADORJÁN EMIL
igazgatósági elnökhöz (Nagy-
várad, Sas-passage) címezve
adandók be. Az állás azonnal
elfoglalható.

Vasutasok tanuvallomása a felix-fürdői katasztrófa főtárgyalásán

Adott-e jelt megállásra a kardói vasúti ör?

Mangiurea Nicolae tűzerőster a fatális napon Kardó állomáson tartózkodott. A 2594-es tehervonat körülbelül 400 méter távolságra lehetett az állomástól, amikor Selegian, a kardói állomás vörös tárcsával megállásra intette a vonatvezetőt, de a vonat állott meg.

Seracu bíró kérdésére a tanu elmondja, hogy emlékezete szerint Selegian megpróbálta telefonon értesíteni a Félix-állomást, de a telefon rossz volt.

A tanut megesketik vallomására.

Stefan Károly biharpüspöki vasutas a következő tanu. A 2594-es tehervonaton, amely belerohant a fürdővonatba, fékezési szolgálattal teljesített. Amikor Kardón átadta a tehervonatot, tanu úgy látta, hogy a jelzőtárcsa élével állt a vonat felé.

tehát nem a vörös színt mutatta Selegian s így a mozdonyvezetőnek nem kellett megállnia.

Seracu bíró: Mikor nézte meg maga a tárcsát?

Tanu: Amikor már körülbelül méterrel elhagytuk az állomást!

Határozottan emlékszik arra, hogy a tárcsa élével és nem vörös színnel állott a vonat felé?

Igen, erre határozottan emlékszem!

Mitiescu főtárgyalási elnök embesíti a tanut a tegnapi kihallgatott Dietrich Árpáddal, a 2594-es vonat mozdonyvezetőjével. Mindkét tanu egyértelműen azt állja, hogy

a tárcsa nem vörös lapjával volt a vonat felé fordítva.

Tanut megesketik vallomására. Bihari Károly vasutas, aki a 2594-es tehervonaton teljesített feladatokat, tanuvallomásában elmondja, hogy amikor Nyárlóról elment, ő, a vonatvezető rendeltetés folytán egy fék mellé ült. Azt mondta a vonatvezető, hogy

Kardón megállnak; csak annyit mondott, hogy haza Nagyváradra mennek. Mikor a vonat Nyárlóról indult, Pop csak üdvözölte őket, azt nem mondta, hogy Kardón

áll meg.

Seracu bíró: Kardón látta Selegiant?

Tanu: Láttam. Csak üdvözölt minket, egyebet nem csinált.

A jelző tárcsa melyik lapjával volt a vonat felé fordítva?

A fehér lapjával!

Mindig megnézi maga a tárcsát?

Igen, megnézem, mert életéről van szó.

Nem lehetséges-e az, hogy az összeütközés után gondolt arra, hogy jó lett volna Károlynak megnézni a jelzőtárcsát?

Nem, kérem! Én mindig figyeltem, mert az életéről van szó! Oroszán vádolt (a tanuhoz):

Látta, amikor a baleset megtörtént, a vasutasok összedugták a fejüket és megbeszéltek, hogy egyformán valljanak ellenünk?

Tanu: Én, ahogy a baj megtörtént, leugrottam arra az oldalra, ahol a sebesültek voltak és segítettem rajtuk.

Mészáros Lajos, aki, mint magánszemély a tehervonattal jött, tanuvallomásában elmondja, hogy a podgyáskocsiban feküdt szénán és csak akkor lett figyelmes, amikor a Félix-fürdő védjelzője előtt a mozdonyvezető füttyentett.

Elnök: Nem hallotta Nyárlón, hogy Pop megmondta a mozdonyvezetőnek, hogy Kardón meg kell állni.

Tanu: Ilyesmit nem hallottam. Hajós Vilmos államvasúti telefonrevizor a következő tanu. Elmondja, hogy a felix-fürdői állomástól Kardó felé eső védjelző vezetéke rossz volt a katasztrófa előtt és azután is, összesen három napig.

A bíróság kérdésére kijelenti a tanu, hogy a forgalmi tisztviselőnek tudnia kell, hogy miképpen lépjen telefonösszeköttetésbe az olyan állomással, amelynek jelzőkészüléke hibás. Ha az ilyen állomás a saját hívójelére nem jelenti, akkor a hívó forgalmi tisztviselőnek kör-felhívást kell adnia

s akkor minden állomás, anélkül, hogy visszajelentkezne, köteles levenni a hallgatót és várni az utasítást.

Seracu bíró:

Szóval a jelzőkészüléknek olyatén való elromlása, amint az Kardón is volt, nem öreg hiba?

Tanu:

Az csak kisebb hiba és afelől lehetett volna használni a telefon.

Tanut nem esketik meg vallomására.

Fülöp József tanu szolgálatot teljesített a fürdővonat mozdonyán.

Amikor meghallottam — ugymond — a tehervonatot füttyentését a hátunk mögött, kinyitottam a mozdony szabályozóját és indítottam, de

10—15 métert tudtam haladni, mert közben a tehervonatot beutott és belénkútközött.

Lapunk zártakor a tanuk kihallgatása tart.

Kártérítés a karamboláldozataiért

Ugyanakkor, amikor a karambol előidézésével gyanúsított CFR tisztviselő állnak a bíróság előtt, tárgyalás alá kerültek a szomorú emlékü ügy polgári természetű következményei is. Váczi Gyula CFR felügyelő, aki feleségét és kislát vesztette el a szerencsétlenség folytán és Fröhlich Adolf, akinek felesége szintén áldozatul esett, súlyos kártérítési pört indítottak a CFR ellen. Előbbi 1 millió, utóbbi pedig 1,100,000 lej kártérítést követel hozzátartozói elvesztése miatt.

Mindkét pörben már több tárgyalás volt a törvényszék előtt.

Ma aztán Udrescu bíró újból elővette az ügyet. A felpereseket dr. Gellérth Miksa, a CFR-t pedig dr. Oresteanu kolozsvári ügyvéd képviselte, aki az Erdélyben érvényes magyar törvényekre való hivatkozással nem ismerte el az államvasutnak nem vagyoni jogi kártérítést illető kötelezettségét. Ezzel szemben a felperesek képviselője bebizonyította, hogy a magyar magánjog számos esetben elismer ilyen követeléseket.

Ítélethozatalra még eddig nem került a sor.

Az élesdi reformátusok harangszentelési ünnepe

Az élesdi református egyház hívei lelkes közadakozásból új harangot öntettek, amelynek felszentelésére holnap nagy ünnepséget rendeznek. Az ünnepségnek változatos műsora lesz.

Délután fél 10-kor kezdődik a tiszteltetés az egyházi tanácssteremben. Az üdvözlő beszédet dr. Ujfalusi Sándor ügyvéd-presbyter tartja, s erre ad választ Sulyok István püspök, 10 órakor templomi istentisztelet lesz, melynek folytatása a következő: 1. Közének: Te rólad zeng dicsegetünk... 2. Mindenható leborulva... 3. Harang-avató imádságot mond Sulyok István püspök. 4. Zsoltár (Gluck Kristóftól) éneklő a vegyes kar. 5. Prédikál és utó-imát mond: Tarnóczy Lajos esperes. 6. „Ima” éneklő a vegyes kar. 7. Harangbeszerzés történetét ismerteti Vada Béla lelkész.

Déli 1 órakor közeled lesz az Erzsébet szálló nagytermében.

Délután fél 4 órakor templomi istentisztelet lesz ismét ezuttal a

következő sorrenddel: 1. Jövel Szent Lélek Uristen. 2. Menyben lakó én Istenem. 3. Beszéd: tartja dr. Kecskeméthy István kolozsvári ref. theol. tanár. 4. Énekek: dr. Gellérth Sándor margittai ügyvéd, e. m. ügyész. 5. Szavai: Szabó Lajos ref. s. lelkész. 6. Énekek: dr. Gellérth Sándor. 7. Szavai: V. Kovács Lajos tóti ref. lelkész, énekel kíséri: dr. Gellérth Sándor. 8. Záróének: Dicséret, dicsőség.

Este fél 9 órai kezdettel táncmulatság az Erzsébet szálló nagytermében.

Gépszurozást

géphimzést legszebben készítik. Strada Vla- 1912 huta (Szentjános-u. 29.)

Olcsó és elegáns 1814 GYERMEKCIPOK „CARMEN” gyermekcipőszalonban, Bul Regele Ferdinand 4.

Nyomda-igazgatót

keresünk a Nagyváradon két év óta fenálló Minerva nyomdai műintézetéhez. Ajánlatok a szakképzettség, eddigi működés, személyi és családi adatok, valamint a fizetési igények feltüntetésével a Minerva-nyomda igazgató-ságához Nagyvárad, Saspassage, címezve folyó év szeptember 30-ig adandók be.

Vásznakal, chilfonokai megbízható minőségben LEITNER MARTON Rt-nél vehet.

BUTORT vásárolna, DANIBERG és WALDNER butornagyáruházát

tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai

Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz.

1926

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ruhákat legolcsóbban leszi, liszli
gallérokat és kézelőket legszebben mos és vasal 1849

SZABÓ LASZLÓ

Str. Take Ionescu (Körös-utca) 1.
Fiók: Bazárépület, Bul. Reg. Ferdinand

Festékek Lakkok
Háztartási cikkek
Vegyí termékek

legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása

Schönzweig és Beer
nagyruház Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 13.

VAN VYK és FLÜGEN-lakkok gyári lerakata. Művészi olajfestékek és kélek. Állandó nagy raktár anilin-festékekben. Ruhafesték-különlegességek. Görög és amerikai szivacsok közvetlen behozatala. 1798

HERBST órásképzés

Regina Mária (Bémer)-tér 1.

Ezüstért, aranyért, briliáért magas árat fizetek. Órákat, ékszereket olcsón javítok jótállás mellett. Szemüvegeket olcsón árusítok

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg Testvérek

Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) 8.

Behúzás, javítás gyorsan készül. 1808

Személyazonossági igazolványhoz

2 drb fénykép szépen kidolgozva 40 lei

Benedek fényképsznei

Str. Saguna No. 5, I. emelet (volt Kapucinus-utca)

Gyáraknak, iparvállalatoknak nagy öröközvény.

Olcsó, szolid bevásárlási forrás

SZENSZKI MIKLÓS

Ártháza Sas-passage.

Harisnyák, fűrdőeressz, ernyők, fahérműek, csipke, gomb, szalag és mindenféle divatárú nagy választékban.

Tudatjuk, hogy társultunk s modernül berendezett

uriszabó üzletünket

a Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut), Piebănia-templom palotájában úgy angol, mint más külföldi szövetekekkel felszerelve

megnyitottuk.

Áraink olcsók. Részelet-osztály.

Darabont és Szikszay.

Aszódy Sas-palota

úgy a helyt, mint a vidéki tisztelt vásárló közönséget értesitem, hogy üzletemben az új termékek és teák megérkeztek. Az ünnepekre ajánlok mézet, saját darálású porcukrot, tisztán kezelt fűszerárúkat, valamint minden háztartási cikket. Idei díjbel és trisszen darab mák.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó közlési díja

4

lei

A legkisebb apró hirdetés 40 lei

LEVELEZÉS

Gyermekkoscsik Székénél,
Piața Unirii 16.

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba kosztal vagy anélkül kiadó. Str. A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 17. ajtó 1. 309

GARSON ur butorozott szobát keres csakis uricsaládnál. Cím a Hegedűs Hirlapírodába kér. 368

EGYSZOBÁS, központban levő lakásért adnék 12 ezer lei lelépést. Cím a Hegedűs Hirlapírodában. 378

ALKALMAZÁS

KALYHAST keres javító munkára. Str. Ciorogariu (Uri-utca) 15. I. em. 1. 276

CIPŐ, kalap s uridivat szakmában teljesen jártas, komoly eladó és kirakat rendező, román, német, magyar nyelvismerttel, mielőbbi belépésre állást keres. Szíves megkeresést a Hegedűs Hirlapírodába kér. 345

PERFECT román kiszolgálónó azonnal fölvetetik rövidaru szakmában jártas előnyben. Cím Hegedűs Hirlapíroda. 376

ASZTALOSSEGÉD, aki koporsómunkához ért, állandó munkára felvetetik. Beco, Arad, Calea Aurel Vlaicu 18-32. 399

A nagyváradi bőrdandárú és táskagyár

Cuza Voda (Szacsavay)-utca 18 sz. alatt

az iskolaidény beálltával

iskolafutáskák

detailban eladását

engross árban megkezdette

Hasznos ujtás

a ruházkodás terén

Férfi-, fiu- és gyermekruha szükségletét

heti vagy havi részletfizetésre

úgy készen, mint méret után legelőnyösebben

„Sas” férfiruha áruházban
(Axelrad A.)

Sas-passage, Gelbert cipőüzlet mellett

Kérem cégem nem összetéveszteni!

BOLTISZOLGANAK, nyomdai segéd munkásnak vagy bármilyen alkalmazásra ajánlkozom Minyó László, Eliade Radulescu (Pál) utca 46. 389

PERFECT szobaleány jó fizetéssel fölvetetik. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 13. I. emelet 1. 405

ÉRETTSÉGIZETT, terményszakmában jártas gyakornokot keres azonnali belépésre Dancse Jakab termény és lisztkereskedő, Victoria (Kolozsvári) utca 92. 406

SZAKACSNÓT keresek. Eminescu (Ezredévi) Emléktér 18-a. 407

FODRASZSEGÉD azonnal fölvetetik Steinschreiber fodrásznál.

PERZSASZÖNYEG szövéshez ügyes, csomózó lányokat felveszek Székely, Vlahuta (Szent János) utca 64. 403

PERFECT román, magyar könyvelő, levelező, állást keres „Szorgalmas 1925” jelígre a Hegedűs Hirlapírodába.

REALÉRETTSÉGIT tett fiatal ember bármilyen gyakornoki állást keres. Cím a Hegedűs Hirlapírodában.

ADÁS-VÉTEL

GYÖNYÖRŰ mintájú gobelin olcsón eladó. Cím Hegedűs Hirlapírodában. 400

FRANCIA szépirodalmi könyveket megvételre keresek. Cím a Hegedűs Hirlapírodában. 372

ELADÓ 300 beköltöhető ház, kedvező fizetéssel, szőlők, földek, malmok, lakások. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-u.) 4. 348

14 éves kislány helyet keres 1 gyermekhez, vagy tanuló lányak menne egész napra, csupán koszt ellenében. Cím a Hegedűs Hirlapírodában. 390

AMERIKAI iratszekrényt megvételre keresek. Cím Hegedűs Hirlapírodában. 404

FÉRFI tékkabát (középtelme alakra) plüss béléssel igen olcsón eladó. Gerhardt és Fia

KÜLÖNFÉLÉK

ZONGORA órákat adok kedőknek. Ugyanott gyakorolni lehet. Cím Hegedűs Hirlapírodában.

ZSIDÓ lyceumi tankönyvek adók, főleg VIII. osztályosok. Str. Manastiri (Zárda-utca) 1. emelet 3.

DÉLELŐTT román órákat adok 8-tól 12-ig. Érdeklődni lehet K. polna-tér 5. szám.

FEST! TISZTIT

Kalinovcsán

Zöldfa-passage 81

MOS 1404 VASA

Szücs- és szörme

árut legolcsóbban minden kivételben

Andrássynál

szerezheti be.

Str. Vlahuta
(Szt. János-utca 6.

32 év óta a Maria Királyné (Szachenyi)-szállodában levő

Órá- és ékszerész üzletem

kényszerűségből ideiglenesen

Str. Saguna (Kapucinus-utca) 16. szám alá helyeztem

A raktáron levő órákat, dísz tárgyakat mélyen leszállított árban kiárthatom. Aranyat, ezüstöt, briliánsokat, gyémántokat, műfogakat ismét magas árban veszek. Óra és ékszerjavítást és munkákat vállalkozok pontos kiszárlásban. Tisztelettel: **FREUDENBERG**
Benjamin órá- és ékszerész

Módot nyújtunk hogy lakását rendbehozza,

ha az e célra szükséges összeget azonnal nem is rendelkezik.

Hitelképes üzletfeleknek

előnyös részletfizetési feltételek mellett

árusítunk

teljesen olcsó gyári árakban

Butorszőveteket 99 Leitől,

Gobelein-szőveteket 145, 200

270 Leitől feljebb,

Butor-brocátok 580 Leitől

Caracul hencsertakaró 2700

minden színben,

Plüsch hencsertakaró prima

2550 Lei,

Torontál hencsertakaró 1425

Leitől,

Futószőnyegek 125 Leitől.

Az összes kárpitos és díszítő

anyagokban nagy raktár.

Rapid

kárpitos anyagok szaküzlet

Str. Alexandri 4.